

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloquentia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Corpus Hvmanvm In specie. Sev. Variæ descriptiones hominum. Apollo.
Descriptio IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

Quid cū frequenti sobole spissus cumulat verticem? vel prolixa serie porrectus dorsa permanat? tanta denique capillamenti dignitas, vt quamvis auro, veste, gemmis, omnique cætero mundo exornata mulier incedat, tamen nisi capillum distinxerit, ornata non possit videri. At in Photide non operosus, sed inornatus, ornatius addebat gratiam. Vberes enim crines leniter emissos, & ceruice depelulos, ac deinde per colla dispositos, sensim que sinuato patagio residentes, paulisper ad finem congregatos, in summum verticem nondus affinxerat.

Apul. libr. 2. Met.

Note.

Contra solis acriem vegetus fulgurat. Callistratus de coma Narcissi; κομής ἐπιχρόοις ὑσπεστι, capillis auricis fulgurabat non satis ἵμφατης redditur fulgebat. Idem οὐασαν, comam Meleagri dixit.

At in contrarium lege, Aut in contrarium.
Aurum coru cari in molle lenem deprimitur umbram. Significat auris radiantis fulgura mellei coloris minus vegeti, velut quibusdā umbris temperari. Διαφανομένας, ό υποραγούμενας κόμας, dixit Nazianzenus, oratione undecima.

Cornu nigredine carnis. Hunc capillorum colorē probat Anacreon;

Γράφε μοι τεκτον τὸ περίτον
Απαλάσε, ό μελαίνας.

Columbarum collis. Quæ Lucretius describit lib. 2. Nero Cæsar in suis Leoninis.

Colla Tyberiana splendent agitata columba.
Gutti arabici: ynguento nardino, vel lachryma myrrhae, quæ laudatissima est in Arabia. De ynguentis, & tintura capillorum notius, quām hic debeat inculcari.

Pectinu argui dente: eni discriminatur,
— aut morsu numerosi dentis eburno.

Multifidum discriminatur. Claud. in nuptijs Honorij. v. 103.

Pone ver sum coarctus: pone verticem nodo religatus.

Crines nodantur in aurum. Maro.
Patagi. Beroaldus exponit ornamenti genus, quod summa in camisia circa ceruices assunt mulieres, cris pissimum, & sinuum.

CORPVS HUMANVM IN
specie.

SE V.

Variae descriptiones hominum.

A P O L L O.

Descriptio IX.

Ex Apuleio, lib. I.

Descriptiones Apuleij si que occurrent, cib summo delectu erunt imitando: nam hic author, quod præmonuit, sape durus est, insolens, & supra modum patidus: habet tamen multum ingenij, & si meliori Ciceronianistiili censura castigatus esset, plus in istis obtineret venustatis.

Contra Apollinem (ridiculum dictu) aduersis virtutibus culpabat: quod Apollo esset, & coma intonsus, & genis gratus, & corpore glabellus, & arte multisius, & fortuna opulentus. Iam primum, inquit, crines eius premulis antijs, promulis caproneis, anteuertuli, & propenduli, corpus totum grauisimum, membra nitida, lingua fatidica, seu tu-te oratione, siue verbis malis virobique facundia æquiparari. Quid? quod vestis texita tenuis, tactu mollis, purpura radians? quid? quod & lyra eius auro fulgurat, ebore candicat, gemmis variegat? quid quod & doctissime, & gratissime cantillat? hec omnia, inquit, blandimenta, nequaquam virtuti decora, sed luxuriae accommodata, circa corporis sui qualitatē speciem maximam ostentare.

Note.

Apollinis characterem similiter habet Apollonius, Argonauticon lib. II. v. 675.

Quintus Calaber, lib. 9.

Antipater, εἰς ἀγαλμα Απόλλωνος.

Antholog. 4. Philost. Iun. p. 837. in Mar-
sy.

Coma intonsus. Nonn. Dionys. lib. 10.

Sss 3 Φείβος

Φοῖος ἀκερτεκόμης καχαλίσμενα βέ-
ρυχα σέιερ:

Phoebus coma intonsus, solutos cincinnos
quatiens.

Genis gratus, Σηλείτε παρεῖδε, dixit Calli-
machus in Apolline, v. 37.

Premulſis antijs.

Antiæ muliebres, capilli demissi in fron-
tem appellari ex Græco videntur, quod eum
nos contra illi ἄντε dicunt.

Festus Adhelmus de laudibus virginitatis,
cap. 28. Antiæ frontis, & temporum cincinni
calamistro crispanunt.

Caprons equorum iubæ in frontem deuer-
sa, dictæ quasi à capite prona.

Comas fluitare Capronas dixit Lucilius.

Nec mirum, si de hominibus dixerit, nam &
iubam virilem capillum nominat Senec. de
brevitate vi. t. 12. Quomodo exandescit,
si quid ex iuba sua decisum est.

Vestis textu tenuis. Cithareci ubique mag-
no vestis cultu, acque choragio depinguntur.
Talis, qui describitur à Cicerone, 4. Ad He-
renn. Talis, qui à Luciano, & Apulecio Flor.
1. 2.

IN HOC GENERE DESCRIPTIONVM PICTI, ET FLO-
rentes sunt Graci sophistæ, vt Philostratus, & Callistratus, ex quibus descriptiones
aliquor subijcam, quas ego verti, non quidem ad verbum, vt interpres, sed paulo li-
berius, vt Orator.

Ex Callistrato. CVPIDO PRAXITELIS.

Descriptio X.

Ex Calli-
strato.

Eρως ἢ πραξιτέλεις τέχνημα, δέρως αὐ-
τὸς, πάσις ἀνθρός, καὶ νέος, πλευρας
έχων, καὶ τέχα, χαλκὸς ἢ αὐτὸν ἐτύπω,
καὶ ἀγέρωτα τυπῶν τύπωντος θεού, καὶ μέ-
γαρ, καὶ αὐτὸς θύμωσεντο. οὐ γάρ ητέχετο
χαλκὸς ἔτικτα πάντα, ἀλλ' ὅφελον, Ερως
θύμενος. οὐδὲς διὰ τὸν χαλκὸν θρυστόνθρον, καὶ
εἰς εὐστράχιαν διμηχάνεις χλιδῶντα, καὶ ὡς
βραχίονες εἰπεῖν, τὰ ἀναγκαῖα πληρῶν. ἐπιστῆ
τον ὑπέλιν ἀρκεσταν; οὐγρός μὲν ἡμέραιν
μεγαλειότητος. χαλκῷ ἢ ἔχων σωμαδὸν ἢ
χροίαν στραλθῆσκατο. τῶν δὲ κινήσεως ἔρ-
γων ἐσεργμένος, ἔτοιμος ἢ δεῖπον κίνησιμος
εἰς μὲν γάρ οὐρανούσιμον δύρυτο. ἡ πάτα
ζως, καὶ τὸ μετεώρα κυριόντα φορᾶς. ἡ χαυρότο
τὸ εἰς γέλωτα διετεύχον λε, καὶ μείλιχον δέδημ-
μάτων διαυγάζων, καὶ ἢ δεῖπον ὑπακόντων
τὸ πάθει τὸν χαλκόν, καὶ δεχόμενον εὔκόλως
τὸ γέλωτο μίμησιν. δύρυτο δέ, εἰς μὲν τὴν
αποθύην τὸν δέξιον οὐπικά μπλῶν καρπόν, τὴν
δὲ ἵπερα μετεωρίζων τὸ τέχα, καὶ τὴν βά-

Cvpido erat Praxitelis artificium ipsem
Cupido, puer floridus, tener, pinnatus,
arcu, & sagittis ferox, ex ære molliſſi-
mè conformatus: atque, vt Cupidinem
magnum, & dominatorem Deum effigie-
gens, ipsum etiam metallum imperiosius
dominari videbatur: non enim iam fer-
ebat omnino æris speciem, sed quantum na-
turæ ratio patiebatur, totum cedebat, in
Cupidinem. Videres, quippe æs deliciis
affluens, & mirum in modum carnis molli-
tia, teneritateque luxurians, atque, vt sum-
ma:im dicam, ad necessarias quasque partes
explendas materiam scipsa plane contentam:
Siquidem molliculus erat puer, à maiestate
alienus, qui & ipsi quoque æri congruentem
colorem nactus, fæliciter adolescere cernebat-
tur. Iam, licet motionis expers emicantem simili-
sæ crat, & in firma basi collocatus, spectan-
tium fullebat oculos, quasi iam pennis ærem
euerberaret. Quinetiam iactabat sese profus-
ior in risum, igneo quadam, & melito as-
pectu fulgurans, & videre quidem fas erat,
æs affectui obtemperans, & ad risus imitatio-
nem bellissimè compositum. Erectus insuper
fuit, brachio ad verticem dextrum inflexo,

alte-